

10

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Shawn Huff ym. valtuustoaloitteeseen koskien koulujen
liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille**

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Shawn Huff ym. aloitteesta koskien koulujen liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki edelläkävijänä aloittaisi järjestelyn kohti mallia, jossa sisäliikuntaharrastuksia voitaisiin järjestää iltapäivisin niin, että koulujen liikuntasaleja avataan seuroille vuokrattavaksi ja Helsingin kaupunki merkittävänä tilojen järjestäjänä purkaisi byrokratiaa sekä velvoittaisi kouluja vuokraamaan tyhjiä sisäliikuntasaleja nykyistä aiemmin. Tällöin seurat ja vanhemmat saisivat mahdollisuuden siirtää harrastuksia iltapäiviin.

Oppilaitosten liikuntatilojen hallinta koulujen toiminta-aikana ja sen ulkopuolella

Kaupunkiympäristön toimiala vuokraa koulurakennukset liikuntatiloineen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa ja päättää vuokraamiensa tilojen käytöstä ja hallinnasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikunnan palvelukokonaisuus, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala ovat sopineet, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikunnan palvelukokonaisuus vastaa ja päättää oppilaitosten liikuntatilojen opetustoiminnan ulkopuolisesta käytöstä lukuvuoden aikana, pois lukien kesäloma.

Kaupunkiympäristön toimiala on ollut vuosina 2022-2023 mukana kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hankkeessa, jossa selvitettiin oppilaitosten liikuntasalien iltapäiväkäytön tehostamista. Hankkeen katsottiin edistävän kaupunkistrategian tavoitteita tilojen käytön tehostamisesta sekä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä. Osana hanketta pilotoitiin liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön kymmenessä kohteessa. Keskeinen ajatus oli, että iltapäivätoimijoilla olisi mahdollisuus järjestää nykyistä enemmän toimintaa, mikäli vapaita salivuoroja olisi runsaammin tarjolla. Pilotissa kuitenkin ilmeni, että iltapäiviin jää reilusti vapaita aikoja, joihin ei ole kysyntää. Pilotin kohteissa iltapäivätuntien varausaste oli n. 33%.

Johtopäätös oli, että ensisijaisesti tilojen käytön tehostamiseen ei tarvita lisää vapaita aikoja, vaan lisää toimintaa tiloihin.

Kaupunkiympäristön toimialalla on hankkeen jälkeen edistetty itsenäisen käytön kohteiden määrän lisäämistä avaimettoman käytön kehittämisellä. Lisäksi koulujen perusparannus- ja uudisrakennushankkeissa varaudutaan aina siihen, että osa rakennuksen tiloista (ml liikuntatilat) voi kouluaikojen ulkopuolella toimia kuntalaiskäytössä.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Shawn Huff ja 33 muuta valtuutettua ovat tehneet 24.4.2024 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Koulujen liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön seuroille.

Me valtuutetut pyydämme, että Helsinki edelläkävijänä aloittaa järjestelyn kohti mallia, jossa sisäliikuntaharrastukset voidaan järjestää iltapäivisin niin, että koulujen liikuntasaleja avataan vuokrattavaksi seuroille nykyistä aiemmin.

Sisäliikuntaharrastukset toimivat etupäässä koulujen liikuntasaleissa, ja siksi Helsingillä on mahdollisuus vaikuttaa siihen, mitä kaupungissa harrastetaan. Nykyisin seurat pääsevät vuokraamaan liikuntasaleja vasta klo 17:n jälkeen, poikkeuksena erikoisjärjestelyt. Se, että osa junioriryhmistä pääsisi aloittamaan harjoitukset edes tuntia aiemmin, helpottaisi valtavasti salien ruuhkia. Osalle harjoitukset voisivat alkaa vielä aikaisemmin.

Kaupunkistrategiassa lukee:

"Liikkuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivään. Lisäämme liikuntapaikkarakentamista painottaen tilojen avointa ja tehokasta käyttöä."

Liikuntatilojen avoin ja tehokas käyttö ei toteudu tällä hetkellä koulujen liikuntasalien kohdalla.

Harrastamisen Suomen malli tavoittaa vain 30% 3-9 luokkalaisista. Se on mahdollistanut kerhomaisen kokeilun, jossa käydään kerran viikossa. Mallista puuttuu toinen askel, mahdollisuus aktiiviseen harrastukseen, joka tarjoaisi vahvan yhteisöllisyyden, kun ollaan saman ryhmän kanssa pari kertaa viikossa.

Harrastamisen Suomen malli osoitti myös, että hallinnon rakentaminen

tällaisen hankkeen ympärille on työlästä, eikä siinä välttyä virheiltä. Yhteiskuntana olemme jo päättäneet ulkoistaa harrastamisen vanhempien ja seurojen järjestettäväksi. Me pyydämme, että Helsingin kaupunki merkittävänä tilojen järjestäjänä purkaisi byrokratiaa ja velvoittaisi koulut vuokraamaan tyhjiä sisäliikuntasaleja nykyistä aiemmin, jotta seurat ja vanhemmat saisivat mahdollisuuden siirtää harrastuksia iltapäiviin."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 10.10.2024 mennessä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua tai jossa esitetyt toimenpiteet käsittävät useamman toimialan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sanna Rautajarvi, asiakaspäällikkö: 09 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Huff Shawn Koulujen liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön seuroille.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano